

Debatindlæg i Folketidende, torsdag den 23. januar 2020

Det lokale menighedsråd ved bedst, hvad der giver mening

Kirken er i mange danskeres bevidsthed en så integreret del af vores kultur, at mange tager det for givet, at den blot er der, når man har brug for den. Det er lidt som idealet for det gode barndomshjem, som man bare kan komme hjem til, når man har brug for det. I hverdagen er man travlt optaget af alle mulige andre aktiviteter og gøremål og skænker ikke sine forældre en tanke - de har jo altid været en del af ens liv. Men når man så er kørt trætt, trænger til hvile, en kærlig favn eller til at blive ladet op, så er det godt at kunne komme hjem og blive modtaget med åbne arme.

Det faktum at kirken er der, når man har brug for det, skyldes ene og alene, at mange mennesker yder en stor indsats for kirkernes liv, så man også her i stiftet kan modtages med åbne arme. Vi kan takke de mange frivillige i menighedsrådene i Lolland-Falsters Stift for, at der står 108 smukke og velholdte kirkebygninger rundt om i landskabet og i byerne.

De yder en stor indsats for at passe på vores nationale kulturarv til glæde for både sognets beboere, turister og de mennesker, der er flyttet fra sognet, men som vender tilbage for at bruge kirken ved festlige lejligheder. Som ung er man måske flyttet til København for at få en uddannelse, men mange kommer til Sydhavsøerne for at blive gift og få døbt deres børn i den kirke, hvor de selv voksede op.

Verden forandrer sig, og mange mennesker er de senere år flyttet fra landet til byerne. Der er for eksempel flyttet 100.000 mennesker til København de sidste 10 år, og derfor bygger man nye kirker der. Flytningen fra land til by indebærer, at der ikke er så mange mennesker tilbage i de små landsogne. De gamle middelalderkirker står her dog stadigvæk. De udgør fortsat en unik kulturarv, som vi er mange mennesker, der holder af, også selvom alle ikke nødvendigvis slider på kirkebænken søndag formiddag.

Det er imidlertid en udfordring for nogle af de små menighedsråd, som står for drift og økonomi i de lokale kirker, at skulle bruge mange menneskelige og økonomiske ressourcer på at holde middelalderkirker, der kun lejlighedsvis bruges, i tip-top stand. Det er den situation, som flere menighedsråd i de små landsogne står i, og nogle af dem efterspørger hjælp:

”Skal vi virkelig blive ved med at vedligeholde den kirke, som vi kun bruger lejlighedsvist, efter Nationalmuseets høje standarder, eller kan vi i nogle tilfælde få lov at vælge lidt billigere løsninger, når vi skal renovere?” spørger de.

Derfor har nogle af os, der er biskopper i tyndtbefolkede områder, hvor der ligger mange middelalderkirker, taget initiativ til, at der nedsættes et arbejdsudvalg med både repræsentanter fra Nationalmuseet og fra folkekirken. Vi ønsker, at vi sammen

skal tage snakken om, hvordan man finder en skønsom balance mellem kirken som kulturarv og kirken som brugsrum.

Det handler ikke om, at der skal bruges færre penge på kirkerne eller lukkes kirker. Mange steder er det menighedsrådene selv, der søger og får fondsmidler til at restaurere deres kirke. For mig som biskop handler det om at give menighedsrådene bedre muligheder for selv at kunne prioritere deres ressourcer. Hvordan de menneskelige og økonomiske ressourcer skal bruges i det enkelte sogn, ved menighedsrådet bedst selv. Hvis et menighedsråd er ansvarlig for en kirke, der kun sjældent er i brug, vil det være rimeligt, at det ikke kun er kulturarven, der definerer standarden for vedligeholdelsen.

Intentionen er derfor at se på muligheden for at udarbejde en "differentieret vedligeholdelsesplan". Vi ønsker at undersøge, om kirkerne kan vedligeholdes i forskellig grad, samt at undersøge hvilke faktorer, der skal inddrages i en sådan vurdering. Selvfølgelig skal den kirkelige brug og værdien af vores fælles kulturarv inddrages i vurderingen. Men der kan også være andre vigtige aspekter, der skal inddrages, såsom brugen af kirkegården, kirkens beliggenhed i landskabet, og hvorvidt rummet kan bruges til andet og mere end gudstjenester og de kirkelige handlinger - herunder også besøg af turister i sommermånederne.

Alt dette er sat i gang for at give de lokale menighedsråd flere valgmuligheder og for at give dem nogle redskaber, de kan bruge, når de skal vurdere, hvordan deres ressourcer bedst bruges.

Styrken ved folkekirken er netop, at den er lokalt styret, og det vil jeg som biskop gerne understøtte og styrke. Det skal fortsat være sjovt og spændende at være med i menighedsrådsarbejdet i sit lokale sogn - også i fremtiden.

Marianne Gaarden
biskop i Lolland-Falsters Stift
Østre Allé 2,
4800 Nykøbing F.